

TOMAS DÖMSTEDT

SIDAN 1

Fakta om fotbolls-EM för herrar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om fotbolls-EM för herrar. I boken får du lära dig mer om vilka länder som har hållit i fotbolls-EM, vilka länder som har vunnit fotbolls-EM och om man kan singla slant om vem som ska vinna en fotbollsmatch.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)
- Texter som kombinerar ord och bild, till exempel film, spel och webbtexter. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

BOKRECENSION

Låt eleverna skriva en recension av boken. De ska svara på följande frågor:

- Vilken är bokens titel?
- Vem är författaren?
- Antal sidor?
- Vad handlar boken om?
- Ställ tre frågor till författaren om något du skulle vilja veta mer om efter att ha läst boken.
- Omdöme. Hur många fotbollar av fem möjliga?

MINA ORD/DINA ORD

Eleverna ska nu fundera kring olika tävlingar. I boken får vi lära oss om fotbolls-EM för herrar. Vilka andra sporter eller aktiviteter kan man tävla i?

Övningen *Mina ord/dina ord* innebär att var och en i klassen skriver upp ord de kommer att tänka på kring vilka sporter eller aktiviteter man kan tävla i. De skriver på ett papper i kolumnen *Mina ord*. Eleverna går sedan runt och frågar kamraterna vilka ord de har. När de hör ett ord som de inte har på sin lista, ber de att få det ordet och skriver upp det i kolumnen *Dina ord*. (Det är bra om eleverna har hårda skrivunderlägg eftersom de står upp när de skriver.)

Därefter blir det ombytta roller. Den som just har fått ett ord läser upp sina ord tills den andra hör ett ord som den inte har. Eleverna frågar om de får låna kamraternas ord och skriver dem i kolumnen *Dina ord*.

Avsluta med att gå igenom i klassen vilka sporter eleverna har på sina papper.

Mina ord	Dina ord

MITT FRITIDSINTRESSE

Eleverna ska fundera på vilket deras största fritidsintresse är. De ska sedan göra en plansch som beskriver deras intresse. Eleverna ska använda ett A3-papper, rita en bild på ena halvan och skriva på den andra. Detta ska finnas med:

- Rubrik: Namnet på ditt intresse, t.ex. fotboll
- Hur länge har du hållit på med ditt intresse?
- Varför började du med det?
- Vad är det som gör det så roligt?
- Berätta lite mer: Om det gäller ridning kan du berätta om t.ex. olika hästraser, hur man gör när man rider osv. Är det dataspel kan du berätta om vilka olika sorters spel som finns. Är det film eller TV kan du räkna upp dina favoriter osv.
- Hur länge tror du att detta kommer att vara ditt största intresse?
- Finns det något du drömmer om att göra på fritiden som du inte gör nu?

Häng upp planscherna i klassrummet.

FRUSEN TID

Låt eleverna skriva text till en bild. Gärna en bild från boken *Fakta om fotbolls-EM för herrar*. Förklara att ett foto är "frusen tid", dvs. det händer något innan bilden togs, det händer något just när bilden tas och det kommer att hända något när bilden är tagen. Be eleverna skriva en text till bilden, där de fantiserar ihop en historia om vad som hände, vad som händer och vad som kommer att hända. Sätt upp bilderna i klassrummet och be eleverna läsa sina berättelser. Här kan man låta flera elever få samma bild. Det blir då flera olika berättelser om samma motiv och det är lite extra spännande.

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur många år sedan är det som fotbolls-EM spelades första gången?
Eget svar (det beror på vilket år det är när eleven svarar).
2. Vad är ett kval?
Det är ett gruppspel där alla lag möter varandra.
3. Hur ofta spelas EM i fotboll?
EM i fotboll spelas vart fjärde år.
4. Varför behövde Sverige inte kvala in till EM år 1992?
Sverige behövde inte kvala in eftersom EM spelades här i Sverige och då fick vi vara med automatiskt.
5. Vilken vinnare av EM är den största överraskningen någonsin? Vilket land är det?
Danmark vann EM 1992 och det är den största överraskningen någonsin.
6. Vad är en "Panenka"?
En "Panenka" är en straff som skjuts löst i en båge mitt i målet.
7. Varför slog Olof Mellberg straffen mot Nederländerna år 2004?
Olof Mellberg slog straffen för att ingen annan i laget vågade göra det. Olof var lagkapten och han tog sitt ansvar och slog straffen.
8. Vad menas med uttrycket "att singla slant"?
Att singla slant innebär att man väljer varsin sida av ett mynt. Sedan kastar man upp myntet i luften. Den som har valt den sida som kommer upp när myntet landar vinner.
9. Hur många länder har vunnit EM två gånger efter varandra?
Ett land har vunnit EM två gånger efter varandra. Det landet är Spanien.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Varför har fotbolls-EM vid vissa tillfällen delats upp mellan flera länder?
Turneringen har blivit så stor att det kan vara svårt för ett litet land att arrangera tävlingen ensam.
11. Varför tyckte många att Grekland spelade tråkig fotboll i EM år 2004?
Många tyckte att Grekland spelade tråkig fotboll för att de sällan gick till anfall.
12. Varför singlar man inte slant längre om det blir lika efter förlängning?
Efter EM 1968 ändrades reglerna så att matcher som är oavgjorda (lika) efter förlängning avgörs med straffar.

13. På vilken sida i boken kan du läsa om vilka länder som har tagit flest guld?
Man kan läsa om vilka länder som har tagit flest guld på sidan 28.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

14. Varför tror du att det inte kommer att spelas någon match i Sverige vid nästa fotbolls-EM?
Eget svar.

Analyserande fråga

15. Vem tror du har tagit alla fotona i boken?
Eget svar.

LÄS OCH FÄRGLÄGG

År 2021 är det 60-års-jubileum för EM i fotboll.	Frankrike har vunnit fotbolls-EM två gånger.	13 länder arrangerar fotbolls-EM 2020.	Man kan spela fotboll på Friends Arena.
Wembley Stadium ligger i London.	Cristiano Ronaldo har gjort nitton mål i fotbolls-EM.	Grekland har länge varit ett av världens bästa fotbollslag.	Panenka var en fotbollsspelare i det tyska landslaget.
Ett år fick Jugoslavien inte vara med i EM.	EM-turneringen heter egentligen UEFA European Football Championship.	Fotbolls-EM spelas vart fjärde år.	Grekland hade ett bra anfallsspel i fotbolls-EM år 2004.
År 1992 spelade Tyskland och Danmark final i fotbolls-EM.	I början av fotbolls-EM var det bara fem lag med i slutspelet.	Fotbolls-EM har spelats i Sverige en gång.	Lennart Johansson var lagkapten i svenska landslaget år 2004.
Schweiz och Österrike har hållit i fotbolls-EM samtidigt.	Olof Mellberg har varit lagkapten för svenska landslaget.	Sverige har vunnit fotbolls-EM två gånger.	Tyskland har spelat flest finaler i EM i fotboll.